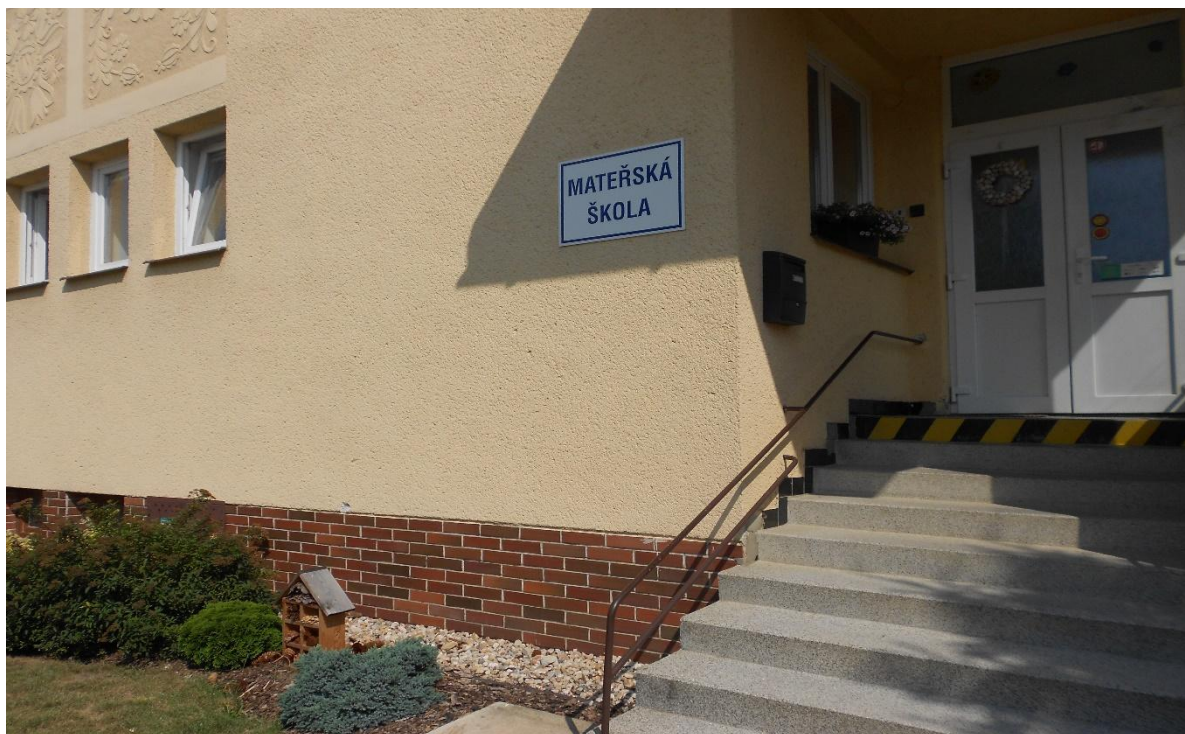

Mateřská škola Římov, příspěvková organizace, Stařeč 675 22

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Č.j.: 8/2026

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název: Mateřská škola Římov, příspěvková organizace
Sídlo: Římov 1, 675 22 Stařeč
Název ŠVP: ***Z pohádky do pohádky za poznáním***
Ředitelka: Jana Báňová
Telefon: 568 883 266
Email: msrimov@email.cz
Zřizovatel: Obec Římov, Římov 1, 675 22 Stařeč
IČO: 710 11 579
Kapacita: 1. třída 18 dětí
Zpracovala: ředitelka školy Jana Báňová, Dis.

Motto naší mateřské školy:

„Není obtížnější, náročnější a zodpovědnější práce, než je výchova a vzdělávání dětí.

Není radostnější, smysluplnější a víc uspokojující práce než výchova a vzdělávání dětí. „

Platnost školního vzdělávacího programu od 1.9.2026

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Římov se nachází v obci Římov, která má přibližně 425 obyvatel. Zřizovatelem je obec Římov a mateřská škola je příspěvkovou organizací. Mateřská škola má jednu třídu a navštěvují ji děti z Říмова a děti u okolních obcí. Věkové rozmezí se pohybuje

od 2 do 7 let. Děti jsou přijímány na základě správního řízení. Rodiče jsou o něm včas informováni. Školné je stanoveno na 150,- Kč za měsíc od 1.9.2019

MŠ Římov je umístěna v přízemí obecního úřadu. Slavnostně byla otevřena 12.dubna 1972, zapsáno bylo 21 dětí: 13 děvčat a 8 chlapců. Provoz byl do konce školního roku polodenní, nebylo zajištěno stravování, svačiny si děti nosily z domu a v poledne odcházely domů. Od září 1972 byla zřízena ložnice pro odpočinek dětí a tím zahájen celodenní provoz. Do konce roku ještě docházely děti na oběd domů, na odpočinek se vracely do MŠ. Od 2.ledna 1973 bylo zavedeno stravování z družstevní kuchyně.

Od zahájení provozu do června 2006 prošlo mateřskou školou 217 dětí. Škola se postupně vybavovala, upravovala a zvelebovala. U příležitosti svátku dětí byla dne 30. května 1976 předána do užívání školní zahrada vybavená pískovišti, průlezkami, houpačkami a bazénem.

Od roku 2001 je MŠ vytápěna plynem.

Výměna kotle na plyn z roku 2001 za plynový kondenzační kotel v roce 7/2022.

K mateřské škole nyní náleží pěkná, travnatá, oplocená zahrada s vysázenými okrasnými stromy, s velkým pískovištěm, houpačkami, povelozem s koňmi a dostatkem laviček. K této celkové rekonstrukci došlo v roce 2011 a zahrada odpovídá bezpečnostním předpisům. Zahrada je v odpoledních hodinách volně přístupná. Na zahradě je zahradní domek, který slouží pro uskladnění hraček. Budova MŠ stojí na konci vesnice Římov u silnice, směr Čáslavice. V obci je rybník i les, který školka hojně navštěvuje.

Od září 2013 máme též možnost využít hřiště s umělým povrchem, které je v těsném sousedství se školní zahradou a prošlo též celkovou rekonstrukcí. Hřiště je také oploceno

a odpovídá bezpečnostním předpisům.

Doplňující programy, projekty a další aktivity

Naše mateřská škola je členem celostátního sdružení mateřských školek podporujících ekologickou výchovu MRKVIČKA. Spolupracujeme s Chaloupkami, o.p.s. zejména s pracovištěm Chaloupky. Třídíme veškerý odpad. Za ekologický program odpovídá Jana Báňová, studující EVVO, předpokládané ukončení studia v r. 2024.

Děti mají možnost:

- Zvládat jednoduché pracovní úkony (udržování pořádku na zahradě i v jejím okolí, hrabání a zametání)
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím jsou obklopeni
- Řešit problémy, úkoly, situace, učí se myslet kreativně, předkládají nápady
- Zaujmout vlastní názor a vlastní názor také vyjádřit
- Získávat podvědomí o širším společenském, věcném, přírodním i technickém dění
- Učit se vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, pestrý a různorodý
- Mít podvědomí o významu životního prostředí
- Být citliví k živým bytostem, k přírodě a věcem
- Rozlišit aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímají si nepořádku a škod, upozorňují na ně.

Dlouhodobě již spolupracujeme se sdružením **STŘED, o.s.** Mládežnická 229, Třebíč – program pro děti „Jak jednájí nejmenší?“. Toto sdružení poskytuje základy v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů. Tato primární prevence je zaměřena především na:

- Vytvoření základů pro pozdější předcházení rizikovým jevům v chování, jako jsou záškoláctví, užívání návykových látek atd.....
- Rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech domácího násilí, týrání a zneužívání dětí a zanedbávání dětí

Dále spolupracujeme se **Střední zdravotnickou školou** v Třebíči, jejíž studenti připravují programy pro MŠ o zdravém životním stylu.

V roce 2022 jsme začali spolupracovat s firmou **TreMedias** Třebíč, která poskytuje MEDIACE – řešení konfliktu mezi lidmi za podpory nestranné soby s cílem oboustranně spokojené dohody. Dále nabízí terapie, poradenství a koučování nejen pro pedagogické pracovníky ale i pro rodiče.

Další spolupráce je s firmou **Popálky**, která též poskytuje preventivní programy.

Logopedická prevence

Logopedický preventista (středoškolsky vzdělaný pedagog, většinou učitelka MŠ, který absolvoval kurz logopedické prevence, zabývá se rozvojem komunikačních schopností u intaktní populace předškolního věku v rámci svého pracovního úvazku a s ním související pracovní náplní)

Za logopedickou prevenci odpovídají učitelky – logopedický preventista Jana Báňová, DiS.,

a Marie Bělíčková, které budou intenzivně pracovat v této oblasti s dětmi a spolupracovat se SPC, pracoviště Třebíč, formou logopedické depistáže a garance, dále se budou informovat navzájem a předávat informace zákonným zástupcům.

Logopedický preventista se bude zaměřovat především:

- na podporu přirozeného rozvoje komunikačních schopností a dovedností u dětí předškolního věku
- na prevenci vzniku poruch řeči
- na prevenci vzniku čtenářských obtíží
- v rozsahu své působnosti poskytuje zákonným zástupcům dětí s příznaky rizikového vývoje řeči informace o dostupnosti logopedické péče

Logopedické chvíle se budou zařazovat několikrát týdně do denního programu, budou probíhat ve skupině i individuálně, budou se skládat z dechových a artikulačních cvičení, napodobování různých zvuků, rozvoje grafomotoriky, sluchových cvičení rytmizace, procvičování hlásek

Budeme používat literaturu:

Metodická příručka logopedické prevence

Diagnostika předškoláka

Omalovánky a říkadla

Jak pes Logopes učil děti mluvit – Ivana Novotná

Pohádky pro nejmenší, Malované čtení

Učíme se mluvit – Jarmila Fraiová

Pohádky k povídání – Šárka Jechová

Strč prst skrz krk – Ester Stará

Za tento program zodpovídá Jana Báňová DiS

Přípravný program

Mateřská škola pracuje s dětmi 5–6letými a s dětmi s odloženou školní docházkou v přípravném programu zaměřeném na činnosti podporující zájem dětí o učení a k osvojování dovedností, které předcházejí čtení a psaní a rozvíjejí u dětí zájem o psanou podobu jazyka formou her s doplňováním znaků, písmen, číslic, formou skládanek se symboly vytvářejících číselnou řadu, úkoly na procvičování uvolnění ruky k základům psaní.

Děti jsou motivovány k zájmu o školní aktivity návštěvami v ZŠ Čáslavice: „Miniškolička“

Za program odpovídá: Báňová Jana, Dis., Marie Bělíčková

PODMÍNKY VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ MŠ ŘÍMOV

VĚCNÉ PODMÍNKY

Současný stav:

MŠ se nachází v jedné budově společně o obecním úřadem. MŠ i obecní úřad má samostatný vchod. Hlavními dveřmi se vchází do šatny dětí, která slouží nejen k odkládání svrchního oděvu dětí a bot a převlékání, ale také slouží k odkládání várníc a „jídlnosičů“. Tyto hlavní dveře odemyká a zamyká školnice nebo učitelky. Ze šatny vedou další dveře opatřené zvonkem, kterými se vchází přes spojovací místnost do prosluněné třídy. Třída je rozdělena na dvě části. Část s kobercem, kde je umístěna kuchyňka, konstruktivní koutek, divadelní koutek a sportovní koutek a část s linoleem, kde jsou stoly a barevné židličky. Ty máme od roku 2012 nové a odpovídají věkovým požadavkům dětí.

Obnovili jsme nábytkovou stěnu, která nevyhovovala a neumožňovala dětem volný přístup k hračkám. Vybavení třídy hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí

i jejich věku a je průběžně obnovováno dle potřeb a finančních možností a je plně využíváno jak dětmi, tak pedagogy. Bohužel některé hračky nebyly dětem dobře dostupné a děti si je nemohly samostatně brát, to jsme změnili právě výměnou nábytkové stěny. Ve třídě je k dispozici pro pedagogy CD přehrávač a klávesy, které jsou nové a vyhovují svou velikostí. Dále je k dispozici TV, Interaktivní tabule a DVD přehrávač. Prostředí mateřské školy je laděno do 4 základních barev. Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí.

Ve třídě mají děti k dispozici knihy, se kterými mohou samy manipulovat, knihy pro učitelky jsou umístěny ve třídě v horních policích a také ve skříni v ložnici. Součástí ložnice je

i kancelářský koutek s PC, kopírkou, skenerem a přístupem na internet. Do ložnice se vchází z herny přes spojovací místnost a přes kuchyňku. Toto řešení je však nešťastné a budeme dále usilovat o nápravu. Ložnice je chladnější místnost s menšími okny a stohovatelnými lehátky s možností provětrávání oblečení na spaní na věšáku. Z ložnice vznikla v roce 2021 herna, byla pořízena stohovatelná lehátka. Stohováním lehátek tak vzniká prostor pro předškolní děti, které jsou jednou týdně individuálně vzdělávány a připravovány na vchod

do základní školy. Prostor může být rovněž využíván i pro jakoukoliv další vzdělávací činnost. V ložnici je police, ve které jsou umístěny hračky i hry pro děti. V ložnici je umístěn velký reproduktor, který se přenosný a může sloužit k různým vystoupením a akcím

i mimo školní budovu.

Z herny se dále přes spojovací místnost vchází do umývárny, která je zrekonstruována, tak aby co nejlépe vyhovovala a sloužila nejen dětem. Pedagogický a ostatní personál má své vlastní sociální zařízení.

Na budovu mateřské školy navazuje zahrada, která umožňuje dětem rozmanité pohybové

a další aktivity. Je vybavena houpačkami, pískovištěm, kolotočem, dřevěným povozem s koňmi, houpacími zvířátky a dostatečným množstvím laviček.

ŽIVOTOSPRAVA

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů, sledovaná každý měsíc pomocí spotřebního koše. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů. Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne a dětem je podáván dostatek ovoce a zeleniny v čerstvém stavu. Mezi jídly jsou dodržovány vhodné intervaly. Respektujeme individuální potřebu jídla závisující na typu dítěte a jeho tělesné aktivitě. Správným návykům napomáháme pestrou úpravou jídel

a kulturním, klidným prostředím, dostatkem času na stolování a dojíždání jídel. Děti nikdy do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní rytmus, který je však zároveň dostatečně flexibilní, aby umožňoval průběh dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Provoz je zahájen v 6.00 hodin, ale rodiče mohou po domluvě přivádět děti kdykoliv, je jim však doporučeno přivádět své děti do MŠ do 8.00 hodin.

Dětem je poskytován dostatek volného pohybu na zahradě. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku. Překážkou je pouze mráz pod -10 stupňů Celsia, náledí, silný vítr, déšť, inverze...Dbáme na řádné větrání, které je důležité z hygienického hlediska, a to celého prostoru třídy i v šatně při oblékání dětí.

Spací aktivity jsou přizpůsobeny individuálním potřebám dětí. 2–4leté děti odpočívají 1,30 hodin, 5–7leté děti odpočívají 30 minut. Dětem, které neusnou, jsou nabízeny klidné činnosti. Do spaní děti nikdo nenutí! Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností. Všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Nově příchozím dětem je nabízen adaptační program.

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Všichni zaměstnanci naší školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti a stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován nebo zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je však respektována pouze do určitých mezí, hranice určují pravidla, která jsme s dětmi společně vytvořili a dohodli se na jejich respektování tak, aby z nás byl kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni spokojení a rádi.

V dětech rozvíjíme vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem – prevence šikany. Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme děti nebát se, pracovat samostatně

a důvěřovat si. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Ředitelka MŠ Římov: Jana Báňová, Dis.

- kvalifikace: SPGŠ Boskovice – učitelství pro mateřské školy
- studium pro ředitele škol a školských zařízení 2013

Učitelka: Bc. Monika Konvalinková (aktuálně na mateřské dovolené)

- kvalifikace: Masarykova univerzita v Brně, program: Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání (ukončeno SZS v červnu 2022)
- červen 2024– ukončeno magisterské studium, program Speciální pedagogika

Marie Bělíčková (zástup za Bc. Moniku Konvalinkovou)

kvalifikace: Akademie práva, pedagogiky a podnikání, s. r. o. – Předškolní a mimoškolní pedagogika (2021-2023)

Pracovnice obchodního provozu a uklízečka: Lenka Pokorná

Učitelka na překrývání: Michaela Vašíčková

- kvalifikace: Akademie práva, pedagogiky a podnikání, s. r. o. – Předškolní a mimoškolní pedagogika (2020-2022)

Školní asistent: od 11/2024 do 10/2026 OP JAK – Učit se spolu 2, registrační číslo projektu: CZ.02.02.XX/00/24 034/0010202

Cílem projektu je posílit kvalitní a dostupné vzdělávání a služby dětem/ žákům/ studentům ve škole/ školském zařízení.

Michaela Vašíčková – kvalifikace viz výše

ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY

Provoz: 6.00- 15.30

Uspořádání dne:

6,00 – 8,00	scházení dětí, spontánní hry, zájmové činnosti, individuálně didakticky cílené činnosti
8,00 - 8.30	pohybové aktivity
8.30 – 8.45	hygiena, svačina
8.45 – 9.30	integrované didakticky cílené celky ve formě spontánních i řízených činností
9,30 – 9,45	příprava na pobyt venku
9,45 - 11,45	pobyt venku
11,45- 11,50	hygiena, příprava na oběd
11,50- 12,15	oběd, hygiena, postupné vyzvedávání dětí
12,15- 14,00	příprava na odpočinek, odpočinek
14,00- 14,30	hygiena, odpolední svačina
14,30-15,30	spontánní hry, zájmové činnosti a individuálně didakticky cílené činnosti ve třídě nebo na školní zahradě

Uspořádání dne si může učitelka přizpůsobit momentální situaci ve třídě, musí reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřebu. Děti jsou dostatečně dlouho venku. Důvodem pro zrušení pobytu venku je mráz pod -10°C prudký déšť, vichřice, inverze, náledí a mlhy.

PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

Zápis dětí do mateřské školy na následující školní rok probíhá v měsíci květnu, v tom kalendářním roce, ve kterém následující školní rok začíná. Děti mohou být do mateřské školy přijímány i v průběhu školního roku.

Dítě do mateřské školy přijímá na základě žádosti rodičů ředitelka školy. Dítě při přijímacím řízení obdrží identifikační číslo. Žádost o přijetí dítěte do MŠ si rodiče mohou vyzvednout v mateřské škole. Po ukončení zápisu obdrží rodiče do 30 dnů rozhodnutí o přijetí (nepřijetí) dítěte do MŠ. Rozhodnutí je také umístěno na veřejném místě.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy v Římově:

- Děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku, pro něj je mateřská škola spádová (řazeno sestupně, od nejstaršího po nejmladší)
- Děti, jejichž sourozenec je již přijat k předškolnímu vzdělávání naší MŠ a nadále bude navštěvovat naši MŠ i v dalším školním roce
- Děti, bez trvalého pobytu v příslušném školském obvodu MŠ (řazeno sestupně, od nejstaršího po nejmladší)

Mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

Do jednoho měsíce po obdržení rozhodnutí o přijetí se rodiče dostaví do mateřské školy, vyzvednou si k vyplnění Evidenční list dítěte, dohodu o docházce dítěte do mateřské školy, oznámení o možnosti nahlédnutí do spisu, informace o provozu mateřské školy a domluví

se na průběh adaptace a konkrétní nástupní termín dítěte do mateřské školy.

Rodiče dětí přijatých do mateřské školy odpovídají za to, aby dítě řádně do školy docházelo.

ADAPTAČNÍ REŽIM

Při zápisu dětí do mateřské školy jsou rodiče informováni o možnosti postupné adaptace jejich dětí na nové prostředí mateřské školy – po domluvě s učitelkou si mohou domluvit návštěvu společně se svým dítětem v mateřské škole. Informujeme rodiče o vhodnosti postupného prodlužování doby pobytu jejich dítěte v mateřské škole.

INFORMAČNÍ SYSTÉM

Rodiče jsou o dění v mateřské škole informováni:

- na schůzkách s rodiči
- na nástěnkách v šatně
- z letáčků a pozvánek
- každodenním stykem s učitelkou
- konzultacemi s učitelkou
- emailovou poštou
- ve fotogalerii školy
- portfoliem školy
- portfoliem dítěte
- v uzavřené facebookové skupině (kam jsou přijímáni pouze zákonní zástupci po schválení administrátora (ředitelky školy))
- Správa MŠ

Zaměstnanci školy jsou informováni o dění ve škole:

- každodenním stykem s ředitelkou školy
- na pedagogických a provozních poradách
- operativními telefonickými rozhovory
- ve fotogalerii školy
- emailovou poštou
- Správa MŠ

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Učitelky mateřské školy se dále vzdělávají samostudiem – literatura, časopis Informatorium, studium.

Účastí na seminářích pořádaných NIDV Jihlava, VYSOČINA EDUCATION, Logopedické semináře, Chaloupky, Frajeřinky pro mateřinky, Krajem Vysočin, Alkion,....

Získané vědomosti a poznatky si předávají na pedagogických poradách a setkáních s okolními mateřskými školami a informují o nich také rodiče v portfoliu školky

DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

MŠ poskytuje povinné vzdělávání distančním způsobem, pokud je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření (např. mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením Ministerstva zdravotnictví) nebo z důvodu nařízení karantény znemožněna osobní přítomnost v MŠ více než poloviny dětí, které plní povinné předškolní vzdělávání. Vzdělávání bude přizpůsobeno podmínkám rodičů- např. zasíláním materiálů emailovou poštou, krátké online vysílání apod. Ostatní děti, které budou přítomné v MŠ a plní povinné předškolní vzdělávání, pokračují v prezenčním předškolním vzdělávání. Rodiče při distančním vzdělávání zakládají dítěti pracovní listy, po návratu do MŠ je dítě přinese. Zákonní zástupci mají povinnost zajistit, aby dítě, které plní povinné předškolní vzdělávání, docházelo řádně do školy nebo aby se vzdělávalo distančně. Zanedbává-li péči o povinné předškolní vzdělávání, dopustí se tím přestupku podle §182a školského zákona. (§182a zákona č.561/2004 Sb., ŠZ).

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

Z POHÁDKY DO POHÁDKY ZA POZNÁNÍM

Princip našeho pohádkového putování

Pohádka → otázka → objevování → prožitek → sdílení → další poznávání

Pohádka je pro děti přirozeným prostředkem poznávání světa. Prostřednictvím pohádkových příběhů děti naslouchají, přemýšlejí, kladou otázky, hledají řešení, experimentují, tvoří, spolupracují a sdílejí své zkušenosti. Pohádkový příběh se tak stává výchozím bodem pro další objevování a učení prostřednictvím vlastního prožitku.

„Z pohádky do pohádky za poznáním“ vychází z přesvědčení, že dítě se nejlépe učí prostřednictvím **vlastního prožitku, hry, objevování, experimentování a činností, které jsou mu blízké a dávají mu smysl**. Pohádka se proto stává přirozeným prostředkem, který děti provází celým školním rokem a otevírá jim cestu k poznávání sebe sama, druhých lidí i světa kolem nás.

Pohádkové příběhy nejsou vnímány pouze jako literární předloha, ale jako **prostředek k objevování, přemýšlení, komunikaci, spolupráci, tvoření a řešení problémových situací**. Každá vybraná pohádka má v programu své místo a je zvolena s ohledem na **věk a potřeby dětí, aktuální období, jejich zkušenosti a přirozené prostředí, ve kterém se právě pohybují**. Jednotlivé pohádky na sebe navazují a společně vytvářejí celoroční příběh.

Vzdělávací nabídka je založena na principu „**pohádka – otázka – objevování – prožitek – sdílení – další poznávání**“. Děti mají dostatek času se s jednotlivými příběhy seznámit, vracet se k nim, hledat vlastní řešení, vyjadřovat své názory a zkušenosti a využívat získané poznatky v dalších činnostech.

Důležitou součástí vzdělávacího procesu jsou **centra aktivit**, která dětem umožňují volit si činnosti podle jejich zájmu, potřeb a aktuálních možností. Prostřednictvím center děti samostatně nebo ve spolupráci s ostatními **zkoumají, tvoří, konstruují, dramatizují, pracují s knihou, řeší logické úkoly, experimentují a rozvíjejí praktické dovednosti**. Nabídka činností je přiměřeně diferencována tak, aby každé dítě mohlo zažívat úspěch a současně mělo možnost postupně rozvíjet svůj potenciál.

Program respektuje **individualitu každého dítěte**. Stejná vzdělávací situace může mít různou podobu podle věku, zkušeností, schopností, potřeb a aktuální úrovně jednotlivých dětí. Důraz je kladen na přirozené tempo dítěte, jeho aktivní zapojení, samostatnost, možnost volby a bezpečné prostředí, ve kterém se může učit prostřednictvím vlastního prožitku.

Významné místo v programu má také **práce s knihou a rozvoj vztahu dětí ke čtenářství**. Pohádky děti poslouchají, prohlížejí si knihy, vyprávějí podle obrázků, předvídají děj, dramatizují příběhy a vytvářejí vlastní příběhová pokračování. Prostřednictvím těchto činností se přirozeně seznamují s knihou, textem, obrázkem a postupně také s psanou podobou jazyka.

Celoroční projekt „Můj pohádkový deníček“

Nedílnou součástí ŠVP je celoroční projekt „**Můj pohádkový deníček**“. Každé dítě si vytváří vlastní pohádkový sešitek, do kterého během roku zaznamenává pohádky, se kterými se v

materšské škole seznamuje. Způsob záznamu je vždy přizpůsoben věku a individuálním možnostem dítěte.

Děti mohou zapisovat nebo nalepovat názvy pohádek, kreslit podle předlohy či vlastní představy a podle svých možností vyjádřit, co si z příběhu zapamatovaly nebo co se jim líbilo. Deníček tak zachycuje **individuální cestu dítěte pohádkovým rokem** a zároveň podporuje jeho vztah ke knihám, vyjadřování, grafomotorika, tvořivost a radost z vlastního pokroku.

Na začátku projektu dítě vstupuje prostřednictvím **otevřené pohádkové brány** do pohádkového světa. Na konci školního roku se brána symbolicky uzavírá a dítě se prostřednictvím závěrečné reflexe ohlíží za svou cestou, svými zážitky, objevy a pokroky.

Naše pojetí vzdělávání

ŠVP vytváří prostředí, ve kterém dítě není pouze příjemcem hotových informací, ale stává se **aktivním účastníkem vlastního učení**. Učitelka je průvodcem, který připravuje podnětné prostředí, nabízí možnosti k objevování, podporuje děti v jejich samostatnosti, naslouchá jejich potřebám a pomáhá jim hledat vlastní cesty k řešení.

Cílem programu je vytvářet prostředí, ve kterém se děti **cítí bezpečně, přijímané a respektovaně**, mají možnost být samy sebou, spolupracovat s ostatními, vyjadřovat své myšlenky a postupně získávat důvěru ve vlastní schopnosti.

ŠVP „**Z pohádky do pohádky za poznáním**“ tak propojuje svět pohádek s reálným životem dětí a vytváří prostor pro **smysluplné, prožitkové, individualizované a aktivní učení**, které děti postupně připravuje na další etapu jejich vzdělávací cesty.

„Každá pohádka je začátkem otázky, každá otázka cestou k objevu a každý objev dalším krokem na cestě za poznáním.“

Vzdělávací záměr

Vytváříme prostředí, ve kterém děti:

- se cítí bezpečně a přijímané,
- postupně zvládá odloučení od rodičů,
- orientuje se v prostředí mateřské školy,
- seznamuje se s novými kamarády a dospělými,
- zapojuje se do společných činností,
- učí se respektovat jednoduchá pravidla soužití,
- dokáže vyjádřit své potřeby, pocity a přání,
- naslouchá druhým,
- získává první zkušenosti se společným řešením problémů,
- prostřednictvím pohádek rozvíjí svou představivost a tvořivost.

PROPOJENÍ INTEGROVANÝCH BLOKŮ SE VZDĚLÁVACÍMI OBLASTMI RVP PV

Vzdělávací obsah ŠVP **Z pohádky do pohádky za poznáním** je koncipován integrovaně. Jednotlivé integrované bloky propojují vzdělávací oblasti RVP PV a umožňují dítěti získávat

zkušenosti v přirozených souvislostech. Jednotlivé oblasti proto nejsou vnímány odděleně, ale vzájemně se prolínají podle konkrétního tématu, situace a vzdělávací nabídky

1. DÍTĚ A JEHO TĚLO

V průběhu všech integrovaných bloků děti rozvíjejí pohybové, manipulační a sebeobslužné dovednosti, vnímají své tělo, pečují o své zdraví a učí se bezpečnému chování.

Vybrané OVU:

- **DJT-PZI-000-PV1-001** – zvládá sebeobsluhu.
- **DJT-PZI-000-PV1-003** – využívá příležitosti k samostatnosti.
- **DJT-PHJ-000-PV1-004** – ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- **DJT-PHJ-000-PV1-008** – vyhledává příležitosti k pohybu.
- **DJT-OZD-000-PV1-002** – rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.

V jednotlivých blocích se oblast přirozeně propojuje například s:

- **Září:** bezpečný pohyb v MŠ, sebeobsluha, pohybové hry s pohádkovými postavami.
- **Říjen:** smyslové poznávání ovoce a zeleniny, zdravé stravování, práce na zahradě.
- **Listopad:** pohyb v přírodě, bezpečný pohyb v lese, práce s přírodninami.
- **Prosinec:** sebeobsluha, pečení, příprava vánočních pokrmů, jemná motorika.
- **Leden:** zimní sporty, bezpečnost na sněhu a ledu, zimní oblečení.
- **Únor:** tanec, rytmus, karnevalový průvod, pohybové hry.
- **Březen:** práce na zahradě, péče o rostliny a zvířata, pohyb v přírodě.
- **Duben:** sázení, péče o zahradu, ekologické a pohybové aktivity.
- **Květen:** dopravní prostředky, bezpečné cestování, pohybové hry na cestování.
- **Červen:** pohybové aktivity, samostatnost, příprava a realizace závěrečného vystoupení.

2. DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Pohádkový koncept poskytuje přirozený prostor pro rozvoj řeči, komunikace, představivosti, emocí, poznávání, logického myšlení, řešení problémů a postupného rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti.

Vybrané OVU:

- **DJP-JAR-000-PV1-007** – vypráví jednoduchý děj.
- **DJP-MOP-000-PV1-001** – určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- **DJP-MOP-000-PV1-002** – vyhledá společné znaky, shodu, podobu a rozdíly.
- **DJP-MOP-000-PV1-003** – rozpozná charakteristické rysy předmětů a jevů.
- **DJP-MOP-000-PV1-005** – rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- **DJP-MOP-000-PV1-006** – pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
- **DJP-MOP-000-PV1-008** – uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.

- **DJP-PMP-000-PV1-002** – uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- **DJP-PMP-000-PV1-006** – orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.

V průběhu roku děti například:

- naslouchají příběhům a vyprávějí jejich děj,
- pracují s ilustracemi a obrázkovou osnovou,
- předvídají pokračování příběhů,
- vymýšlejí vlastní řešení,
- pojmenovávají emoce a vlastnosti postav,
- třídí, porovnávají, řadí a počítají,
- orientují se v prostoru a čase,
- experimentují a pozorují,
- hledají souvislosti mezi příčinou a následkem,
- tvoří vlastní příběhy a záznamy.

Těžiště jednotlivých témat:

Září – adaptace, komunikace, emoce, orientace v novém prostředí.

Říjen – smyslové poznávání, třídění, porovnávání, přírodní změny.

Listopad – příčina a důsledek, řešení problémů, pozorování přírody.

Prosinec – vyprávění, časová posloupnost, tradice a prožívání.

Leden – prostorová orientace, porovnávání, experimentování se sněhem a ledem.

Únor – emoce, vztahy, rytmus, dramatické vyjadřování.

Březen – kniha, příběh, rostliny, voda, zvířata a jejich mláďata.

Duben – pozorování, pravidelnosti, přírodní procesy a ekologické souvislosti.

Květen – mapa, prostor, podobnosti a rozdíly, poznávání různých kultur.

Červen – vyprávění, reflexe zkušeností, prezentace vlastní práce.

3. DÍTĚ, TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST

Tato oblast prostupuje celým ŠVP. Pohádky jsou využívány jako prostředek k poznávání vztahů, společenských pravidel, spolupráce, respektu, emocí, kulturních tradic a rozmanitosti lidí.

Vybrané OVU:

- **DDS-ZEH-000-PV1-001** – chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- **DDS-ZEH-000-PV1-002** – zachází šetrně s věcmi a vnímá jejich hodnotu.
- **DDS-ZEH-000-PV1-004** – dodržuje pravidla.
- **KKT-000-000-PV1-003** – zapojuje se do tvůrčích činností.
- **KKT-000-000-PV1-004** – přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.

V průběhu jednotlivých bloků:

Září – děti se začleňují do skupiny, poznávají kamarády a učí se společným pravidlům.

Říjen – spolupráce, pomoc druhému a společné řešení situací.
Listopad – ohleduplnost, pravidla bezpečného chování a vztah k ostatním.
Prosinec – laskavost, pomoc, rodina, tradice a společné prožívání.
Leden – spolupráce při hrách, respektování pravidel a vzájemná pomoc.
Únor – rodina, domov, vztahy, emoce, spolupráce a společné oslavy.
Březen – péče o živé tvory, spolupráce a odpovědnost.
Duben – společná péče o prostředí a odpovědnost za přírodu.
Květen – lidé, jejich kultura, rozmanitost, tradice a respekt k odlišnostem.
Červen – společné dokončení celoroční cesty, prezentace, spolupráce a loučení.

4. DÍTĚ A SVĚT

Děti prostřednictvím pohádkových příběhů poznávají své bezprostřední prostředí, přírodu, změny v ročních obdobích, svět lidí, kulturu i širší svět.

Vybrané OVU:

- **DAS-PSP-000-PV1-001** – orientuje se v blízkém prostředí.
- **DAS-BCH-000-PV1-002** – rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- **KOB-000-000-PV1-001** – vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.
- **KOB-000-000-PV1-002** – chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.
- **KOB-000-000-PV1-003** – přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.
- **DDS-SLK-000-PV1-001** – pojmenuje místo a zemi, ve které žije.

V průběhu roku:

Září: mateřská škola a její okolí.
Říjen: zahrada, podzimní příroda, ovoce a zelenina, sklizeň.
Listopad: les, zvířata, příprava přírody na zimu, ochrana přírody.
Prosinec: tradice, advent, Vánoce a kulturní dědictví.
Leden: zimní příroda, hory, sníh, led a bezpečnost.
Únor: rodina, domov, tradice a masopust.
Březen: jaro, voda, rostliny, hospodářská zvířata a mláďata.
Duben: zahrada, Velikonoce, Den Země, ochrana životního prostředí.
Květen: svět, země, doprava, lidé a jejich kultura.
Červen: okolní svět, společná cesta, shrnutí zkušeností a závěrečné prožitky.

Klíčové kompetence

Vzdělávání v mateřské škole směřuje k postupnému rozvoji klíčových kompetencí dítěte. V **ŠVP Z pohádky do pohádky za poznáním** jsou kompetence rozvíjeny přirozeně prostřednictvím pohádek, hry, prožitkového učení, praktických činností, objevování, spolupráce a každodenních situací.

Pohádkové příběhy poskytují dětem příležitosti **zkoumat, přemýšlet, rozhodovat se, komunikovat, spolupracovat, tvořit, řešit problémy a reflektovat vlastní zkušenost.**

1. KOMPETENCE K UČENÍ

Dítě:

- získává nové zkušenosti prostřednictvím vlastního prožitku,
- pozoruje, zkoumá a objevuje,
- soustředí se na činnost a dokončuje ji,
- propojuje nové poznatky s vlastními zkušenostmi,
- klade otázky a hledá odpovědi,
- učí se prostřednictvím hry, pohádky a praktických činností,
- využívá zkušenosti z předchozího učení v nových situacích.

V našem ŠVP:

Pohádka → otázka → objevování → prožitek → sdílení → další poznávání.

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Dítě:

- pozoruje a zkoumá,
- hledá různá řešení,
- zkouší a experimentuje,
- přemýšlí o příčinách a důsledcích,
- využívá vlastní zkušenosti,
- dokáže se rozhodovat mezi možnostmi,
- vnímá chybu jako přirozenou součást učení.

V našem ŠVP:

Pohádkové situace dětem nabízejí problémové otázky: „Co bys udělal?“ „Jak bychom mohli postavě pomoci?“ „Co by se stalo, kdyby...?“

3. KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ

Dítě:

- vyjadřuje své myšlenky, potřeby, pocity a zkušenosti,
- naslouchá druhým,
- zapojuje se do rozhovoru,
- vypráví a převypráví příběh,
- rozumí slyšenému,
- pracuje s knihou, obrázkem a dalšími symboly,
- využívá verbální i neverbální komunikaci.

V našem ŠVP:

Vyprávění pohádek, rozhovor, dramatizace, práce s ilustrací, vlastní příběhy a **Pohádkový čtenářský deník.**

4. KOMPETENCE OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ

Dítě:

- poznává samo sebe a své možnosti,
- vyjadřuje své pocity a potřeby,
- postupně zvládá nové a náročné situace,
- spolupracuje s ostatními,
- respektuje druhé,
- dokáže požádat o pomoc a nabídnout pomoc,
- podílí se na společných činnostech,

- učí se řešit konfliktní situace.

V našem ŠVP:

Pohádkové postavy dětem pomáhají poznávat emoce, vztahy, přátelství, spolupráci, laskavost, odvahu i odpovědnost.

5. KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI A PRACOVNÍ

Dítě:

- samostatně zahajuje a dokončuje činnosti,
- plánuje jednoduchý postup,
- využívá materiály a pomůcky,
- pečuje o své pracovní prostředí,
- získává zkušenosti prostřednictvím praktických činností,
- dokáže se rozhodnout, jakým způsobem úkol splní,
- oceňuje vlastní práci i práci druhých.

V našem ŠVP:

Vaření, pečení, práce v zahradě, stavění, tvoření, experimentování, příprava kulis a rekvizit i péče o prostředí.

6. KOMPETENCE K OBČANSTVÍ A UDRŽITELNOSTI

Dítě:

- respektuje dohodnutá pravidla,
- vnímá potřeby druhých,
- chová se ohleduplně,
- pečuje o své okolí,
- chrání přírodu a živé tvory,
- chápe význam šetrného zacházení s věcmi,
- postupně si uvědomuje důsledky svého jednání,
- podílí se na péči o společné prostředí.

V našem ŠVP:

Pohádkové příběhy otevírají témata **dobra a zla, odpovědnosti, pomoci, vztahu k přírodě, ochrany životního prostředí a společných pravidel.**

7. KOMPETENCE KULTURNÍ

Dítě:

- vnímá kulturní a umělecké hodnoty,
- seznamuje se s pohádkou jako součástí kulturního dědictví,
- vyjadřuje se výtvarně, hudebně, pohybově a dramaticky,
- tvoří a experimentuje s různými prostředky,
- poznává tradice a kulturní zvyklosti,
- respektuje kulturní rozmanitost.

V našem ŠVP:

České lidové pohádky, Večerníčky, tradice, Vánoce, Velikonoce, masopust, hudba, výtvarné činnosti, divadlo a poznávání kultur v rámci **Pohádkového putování světem.**

8. DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

Dítě:

- seznamuje se s digitálními technologiemi přiměřeně svému věku,
- využívá jednoduché digitální nástroje při učení a tvorbě,
- získává zkušenosti s bezpečným a smysluplným používáním technologií,
- využívá digitální prostředky k poznávání, komunikaci a tvorbě,

- rozlišuje situace, kdy je vhodné využít digitální technologii a kdy je vhodnější přímá zkušenost.

Základní gramotnosti

Rozvoj základních gramotností je přirozenou součástí celého vzdělávání. V ŠVP **Z pohádky do pohádky za poznáním** jsou gramotnosti rozvíjeny prostřednictvím pohádek, knih, hry, praktických činností, objevování, experimentování, rozhovorů a řešení problémových situací.

1. ČTENÁŘSKÁ A PISATELSKÁ GRAMOTNOST

Děti získávají zkušenosti s knihou, literárním příběhem, obrázkem, symbolem a různými způsoby zaznamenávání vlastních myšlenek.

Rozvíjíme zejména:

- naslouchání a porozumění slyšenému,
- vyprávění a převyprávění příběhu,
- popis obrázku a ilustrace,
- předvídání děje,
- řazení obrázků podle dějové posloupnosti,
- rozlišování hlavních postav a jejich vlastností,
- formulování vlastních myšlenek a názorů,
- tvorbu vlastních příběhů,
- práci s knihou a orientaci v ní,
- vnímání knihy jako zdroje informací i zážitku,
- rozvoj grafomotoriky,
- používání symbolů a značek,
- první pokusy o vlastní „psaní“,
- zaznamenávání zážitků prostřednictvím obrázku, symbolu nebo jednoduchého zápisu.

V našem ŠVP má významné místo celoroční projekt „Můj pohádkový čtenářský deník“.

Děti do něj zaznamenávají své zážitky z pohádek prostřednictvím obrázků, symbolů, vlastních značek, jednoduchých zápisů a společných reflexí.

2. LOGICKO-MATEMATICKÁ GRAMOTNOST

Děti poznávají svět prostřednictvím třídění, porovnávání, počítání, měření, uspořádávání, prostorové orientace, hledání pravidelností a řešení problémů.

Rozvíjíme zejména:

- třídění podle různých znaků,
- přiřazování,
- porovnávání množství, velikosti a dalších vlastností,
- určování počtu,
- orientaci v prostoru,
- používání prostorových vztahů,
- řazení podle velikosti, délky nebo časové posloupnosti,
- rozpoznávání a vytváření pravidelností,
- hledání shod a rozdílů,
- práci s jednoduchými mapami a značkami,
- měření a vážení při praktických činnostech,
- řešení hádanek a problémových situací,
- odhadování a ověřování,
- konstrukční a manipulační činnosti.

Matematické představy se přirozeně objevují například při počítání pohádkových postav, třídění přírodnin, řazení dějových obrázků, stavění, vaření a pečení, práci se zahradou, orientaci v prostoru, cestování po mapě nebo při zimních a pohybových hrách.

Děti získávají základy gramotností prostřednictvím přirozených situací, hry, prožitku, komunikace, praktických činností a vlastního objevování.

Měsíc	Integrovaný blok	Hlavní témata
Září	Večerníček otevírá pohádkovou bránu	adaptace, bezpečí, kamarádi, pravidla, MŠ, vztahy
Říjen	Pohádkový podzim	podzim, ovoce, zelenina , zahrada, sklizeň
Listopad	Kouzelný les	les, zvířata, příprava přírody na zimu, světlo a tma, Dušičky, bezpečí
Prosinec	Kouzlo Vánoc	advent, Vánoce, tradice, laskavost, pomoc, rodina, společné prožívání
Leden	Pohádky zimního království	zima, sníh, led, zimní příroda, zvířata, hory, oblečení, zimní bezpečnost
Únor	Veselý pohádkový karneval	rodina , domov, vztahy, emoce, spolupráce, masopust, hudba, pohyb
Březen	Jaro klepe na vrátka	knihy, jaro, rostliny, voda, zvířata, mláďata, péče o přírodu
Duben	Pohádková zahrada	Velikonoce, jaro, Den Země, ochrana přírody, rostliny, zvířata, zahrada
Květen	Pohádkové putování světem	lidé a jejich kultura cestování, doprava, , země, tradice, rozmanitost
Červen	í zastávka v pohádkové říši	návrat k celoroční cestě, pohádkové hodnoty, samostatnost, spolupráce, loučení, prezentace

1. INTEGROVANÝ BLOK

Večerníček otevírá pohádkovou bránu - adaptace, kamarádství, pravidla MŠ

Období: září

Hlavní zaměření: adaptace dítěte na prostředí mateřské školy, vytváření vztahů, pravidel a pocitu bezpečí, poznávání prostředí MŠ a první vstup do společného pohádkového světa.

Pohádkový doprovod

1. **O Koblížkovi** (poznáváme, vyprávíme, nasloucháme)
2. **O veliké řepě** (spolupracujeme a pomáháme si)
3. **Budka v poli** (patříme do skupiny a respektujeme druhé)
4. **O Červené Karkulce** (bezpečí, důvěra a řešení situací)

U pohádek nebudeme děti pouze seznamovat s dějem. Budou sloužit jako **prostředek k učení a objevování** – děti budou příběhy prožívat, vyprávět, dramatizovat, měnit jejich děj, řešit situace postav a hledat vlastní řešení

Charakteristika integrovaného bloku

Děti vstupují prostřednictvím pohádek do nového prostředí mateřské školy. Postupně poznávají svou třídu, kamarády i dospělé, seznamují se s pravidly společného soužití a učí se orientovat v nových situacích. Pohádkové příběhy vytvářejí prostor pro rozhovor, sdílení vlastních zkušeností, rozvoj řeči a komunikace, spolupráci, pohyb, tvořivost a dramatické vyjádření.

Důraz je kladen především na **bezpečí dítěte, jeho pocit přijetí, vytváření vztahů a postupné začlenění do skupiny.**

1. Týden O Koblížkovi

Pohádka je vhodná pro první seznámení s prostředím školky a společnými činnostmi. Děti mohou sledovat cestu Koblížka, předvídat, co se stane, pojmenovávat postavy a jejich vlastnosti a převyprávět jednoduchý děj.

Podporuje zejména:

- naslouchání a porozumění,
- vyjadřování myšlenek,
- paměť a pozornost,
- předvídání a uvažování,
- rozvoj slovní zásoby,
- dramatické a pohybové vyjádření.

2. Týden O veliké řepě

Tuto pohádku bychom využili především pro téma **spolupráce**. Řepu nikdo nedokáže vytáhnout sám a teprve společným úsilím se podaří úkol dokončit.

To je pro září velmi důležité poselství:

„Každý z nás je důležitý a společně dokážeme víc.“

„Dokázal by jeden člověk vytáhnout velikou řepu?“ → zkoušení spolupráce → společný pohybový úkol → sdílení zkušeností → hledání dalších situací, ve kterých si můžeme pomoci.

Podporuje zejména:

- spolupráci,
- vzájemnou pomoc,
- vnímání druhých,
- společné řešení problému,
- počítání a porovnávání,
- pohybové a dramatické aktivity.

3. Týden Budka v poli

Budka je výbornou pohádkovou paralelou k tomu, co děti samy v září prožívají – **hledají své místo v nové skupině.**

Do budky postupně přicházejí další zvířátka a musí se naučit společně žít, respektovat jeden druhého a domluvit se.

Stejně tak se děti učí:

„Tady je místo pro každého z nás.“

Podporuje zejména:

- začlenění do skupiny,
- navazování kamarádství,
- respektování druhých,

- domlouvání a spolupráci,
- přijímání odlišností,
- komunikaci.

4. Týden O Červené Karkulce

Karkulka zároveň umožňuje přirozeně otevřít téma:

- bezpečného chování,
- důvěry k dospělým,
- rozpoznávání rizikových situací,
- pravidel při pohybu mimo školku,
- komunikace a vyjádření vlastních pocitů.

Výběr pohádek v tomto integrovaném bloku vychází z potřeb dětí na začátku školního roku. Jednotlivé příběhy podporují adaptaci dítěte na prostředí mateřské školy, rozvoj komunikace, navazování vztahů, spolupráci, vzájemnou pomoc, respektování druhých a bezpečné chování. Pohádky poskytují dětem společný prožitkový základ, prostřednictvím kterého mohou přirozeně vyjadřovat své zkušenosti, pocity a potřeby.

2. INTEGROVANÝ BLOK

Když podzim maluje pohádky

Podzim je plný barev, vůní, chutí a tajemství. Pojďme je společně objevovat.“

Období: říjen

Hlavní zaměření

Podzimní příroda, změny v přírodě, ovoce a zelenina, sklizeň, počasí, barvy podzimu, péče o přírodu a první podzimní tradice.

Chceme podporovat děti, aby:

- pozorovaly změny v přírodě,
- poznávaly podzimní plody a jejich vlastnosti,
- vnímaly přírodu všemi smysly,
- získávaly základní zkušenosti s péčí o přírodu,
- rozvíjely vztah k přírodě a okolnímu prostředí,
- učily se bezpečnému chování v přírodě,
- dokázaly popsat své pozorování a zkušenost,
- spolupracovaly při společných činnostech,
- hledaly řešení jednoduchých problémových situací,
- rozvíjely fantazii a tvořivost prostřednictvím pohádek.

Pohádkový doprovod

1. **O Smolíčkovi** (les, bezpečí, důvěra)
2. **O jablíčku** (podzimní sklizeň, ovoce, zelenina)
3. **Perníková chaloupka** (příroda, orientace, smysly)
4. **Potrestaná pýcha** (vztahy, vlastnosti, hodnoty)

Charakteristika integrovaného bloku

Podzim přináší výrazné změny v přírodě i v každodenním životě člověka. Děti prostřednictvím pohádkových příběhů pozorují proměny přírody, poznávají podzimní plody, zvířata a jejich prostředí a vnímají změny počasí.

Při společném objevování děti získávají zkušenosti prostřednictvím **pozorování, smyslového poznávání, pohybu, hry, experimentování a vlastního prožitku**.

Pohádkové situace zároveň vytvářejí prostor pro řešení problémů, rozvoj komunikace, spolupráci a bezpečné chování.

1.týden O Smolíčkovi

Smolíček se ocitá v lese, kde se setkává s jelenem a jezinkami. Pohádka nabízí přirozenou možnost poznávat **les, jeho obyvatele a pravidla bezpečného chování**.

Zároveň můžeme s dětmi řešit:

- Co dělat, když se ztratíme?
- Proč nemáme odcházet s cizím člověkem?
- Komu můžeme důvěřovat?
- Jak se chováme v lese?

Podporuje zejména: bezpečnost, komunikaci, orientaci v prostředí, poznávání přírody, řešení problémových situací a rozvoj slovní zásoby.

o bychom měli dělat, když se v lese ztratíme?“

→ hledání různých řešení

→ modelové situace

→ sdílení zkušeností

→ pravidla bezpečného pohybu v přírodě

2.týden O jablíčku

Hlavní motiv: podzimní sklizeň, ovoce, zelenina, zahrada a smyslové poznávání.

Příběh dětem otevírá svět podzimní zahrady a sklizně. Děti poznávají různé druhy ovoce a zeleniny, jejich vlastnosti, barvy, tvary, vůně a chutě. Uvědomují si, že některé plody rostou na stromech, jiné v půdě nebo nad zemí, a seznamují se s významem péče o zahradu.

Možné činnosti:

- poznávání ovoce a zeleniny všemi smysly,
- třídění podle druhu, barvy, tvaru a velikosti,
- rozlišování toho, co roste na stromě, v zemi a nad zemí,
- ochutnávka a pojmenování chutí,
- počítání plodů,
- vážení a porovnávání,
- příprava jednoduchého pokrmu,
- pozorování semen a plodů,
- výtvarné zpracování podzimní sklizně,
- rozhovor o tom, co potřebují rostliny k růstu.

„Co všechno nám může dát zahrada a jak se o ni staráme?“

Pohádkový podzim → sklizeň → zahrada → zdravé jídlo → péče o přírodu.

3.týden Perníková chaloupka

Tuhle pohádku bychom využili především k poznávání **lesa, podzimních barev a bezpečného pohybu v přírodě**.

Děti mohou hledat cestu Jeníčka a Mařenky, orientovat se v prostoru, pracovat s mapou a společně přemýšlet, jak se zachovat, když se někdo ztratí.

Zároveň nabízí velký prostor pro **smyslové a tvořivé činnosti** – vůně koření, pečení, práce s těstem, stavba chaloupky...

„Dokážeme najít cestu z pohádkového lesa?“

**orientace v prostoru, práce s mapou, hledání cesty
společné řešení
vytvoření vlastní mapy lesa**

4.týden Potrestaná pýcha

Hlavní motiv: vlastnosti člověka, vztahy, laskavost, pokora a důsledky našeho jednání.

Tato pohádka umožní dětem sledovat chování a emoce postav, porovnávat jejich jednání a přemýšlet, co je správné a co bychom mohli udělat jinak. Následně mohou děti příběh dramatizovat, měnit jeho části nebo hledat jiné řešení situací.

Jak poznáme, že se někdo nechová hezky?“

pozorování jednání postav

rozhovor o vlastnostech a emocích

dramatizace hledání jiných možností řešení

Výběr pohádek vychází z charakteru podzimního období a přirozených zkušeností dětí. Pohádkové příběhy umožňují propojit poznávání přírody, podzimních plodů, bezpečného chování, péče o okolní prostředí a mezilidských vztahů. Děti mají možnost získávat poznatky prostřednictvím přímého pozorování a prožitku a současně je prostřednictvím pohádkového příběhu dále rozvíjet v oblasti komunikace, spolupráce, tvořivosti a řešení problémových situací.

Badatelské a experimentální činnosti

„Pohádkový podzim“

Děti budou prostřednictvím jednoduchých pokusů, pozorování a vlastního zkoumání objevovat vlastnosti přírodnin a změny, které podzim přináší.

- **Co plave a co se potopí?** – děti zkoumají podzimní plody a přírodniny.
- **Co ukrývá jablíčko?** – pozorování jablka, jeho částí, semínek a vůně.
- **Jaké jablko je nejtěžší?** – porovnávání a vážení různých druhů jablek.
- **Co se stane s jablkem?** – pozorování změny rozkrojeného jablka v čase.
- **Listy ve vodě** – pozorování, které listy plavou a které se potápějí.
- **Proč listy mění barvu?** – jednoduché pozorování různě zbarvených listů.
- **Podzimní barvy** – míchání barev a hledání odstínů podzimu.
- **Co najdeme v lese?** – třídění přírodnin podle velikosti, tvaru, barvy nebo materiálu.
- **Perníková laboratoř** – zkoumání vůní a vlastností koření používaného při pečení.
- **Co se stane s moukou, když přidáme vodu?** – jednoduché pozorování změny materiálu při přípravě těsta.

- **Jak se dostane voda do jablka?** – jednoduché pozorování a rozhovor o rostlinách a vodě.
- **Podzimní počasí** – pravidelné pozorování počasí, větru, teploty a oblačnosti.

„Co myslíš, že se stane?“

Děti **tipují** → **pozorují** → **zkouší** → **porovnávají** → **sdílí, co zjistily**.

Praktické a prožitkové činnosti

- podzimní vycházka s hledáním přírodnin,
- návštěva sadu nebo zahrady,
- sklizeň ovoce a zeleniny,
- ochutnávka různých druhů jablek,
- výroba jablečného salátu nebo jednoduchého pokrmu,
- pečení perníčků,
- sušení ovoce,
- lisování listů,
- tvorba podzimního herbáře,
- stavění „Perníkové chaloupky“ z přírodního materiálu,
- vytvoření společné mapy lesa,
- hledání bezpečné cesty z pohádkového lesa,
- dramatizace vybraných pohádek.

Dítě nejde jen „za pohádkou“, ale **prostřednictvím pohádky za poznáním světa**.

3. INTEGROVANÝ BLOK KDYŽ PODZIM USÍNÁ

Období: listopad

Hlavní zaměření

Světlo a tma, vzpomínání, rodinné tradice a bezpečí, rodinné tradice a bezpečí, Pozdní podzim, život v přírodě a příprava na zimu, tradice, odvaha, laskavost a pomoc druhému

Charakteristika integrovaného bloku

Listopad přináší postupný přechod podzimu k zimě. Příroda se ukládá k odpočinku, dny se zkracují, ubývá světla a mění se počasí. Prostřednictvím pohádkových příběhů děti poznávají proměny přírody, tradiční zvyklosti a hodnoty, jako jsou pomoc, laskavost, odvaha a vzájemná spolupráce.

Děti mají možnost jednotlivé pohádky prožívat během celého týdne a vracet se k nim prostřednictvím různých činností. Pozorují, objevují, experimentují, tvoří, dramatizují, pracují s knihou a využívají nabídku center aktivit.

Pohádkový doprovod

1. týden – O světýlku

Hlavní téma:

Světlo a tma, vzpomínání

Pohádka dětem citlivým způsobem přibližuje období Dušiček. Zaměřujeme se především na význam světla, vzpomínání na blízké a rodinné tradice. Děti objevují rozdíly mezi světlem a tmou a poznávají, jak nám světlo pomáhá při orientaci a vytváří pocit bezpečí.

Pohádková otázka:

„Co nám svítí na cestu, když se setmí?“

Od pohádky k poznání

Děti pozorují světlo a stín, zkoumají jejich vlastnosti, vytvářejí jednoduché světelné experimenty a vyrábějí vlastní lucerničky. O svých zkušenostech hovoří a sdílejí je s ostatními.

2. týden – Příběhy včelích medvídků

Hlavní téma:

Pozdní podzim, život v přírodě a příprava na zimu

Prostřednictvím příběhů Čmeláčka a Brumdy děti pozorují proměny přírody v pozdním podzimu a seznamují se s tím, jak se živočichové připravují na zimní období. Všimají si změn počasí, ubývajícího světla a proměny prostředí kolem sebe.

Pohádková otázka:

„Co se děje v přírodě, když se blíží zima?“

Od pohádky k poznání

Děti pozorují podzimní přírodu, hledají známky blížící se zimy, zkoumají, kde mohou jednotliví živočichové přežít zimu, pracují s přírodninami a vytvářejí úkryty pro drobné živočichy.

3. týden – O statečném Martinovi

Hlavní téma:

Svatý Martin, tradice, odvaha, laskavost a pomoc druhému

Příběh dětem přibližuje tradici svátku svatého Martina. Důraz klademe na hodnoty, které příběh přináší – **pomoc, ochotu rozdělit se, laskavost a odvahu**. Děti se seznamují s některými svatomartinskými tradicemi a symboly.

Pohádková otázka:

„Co znamená být statečný a umět pomoci druhému?“

Od pohádky k poznání

Děti poznávají tradici svatého Martina, motiv bílého koně a první sněh. Mohou připravovat jednoduché svatomartinské pečivo, dramatizovat příběh a hledat situace, ve kterých mohou pomoci druhému.

4. týden – Dvanáct měsíčků

Hlavní téma:

Roční období, počasí, čas a proměny přírody

Pohádka dětem umožňuje vnímat proměny přírody v průběhu celého roku. Společně si připomínají jednotlivá roční období, jejich charakteristické znaky a počasí. Pozorují, že příroda i život člověka se v průběhu roku mění.

Pohádková otázka:

„Co nám každý měsíc přináší?“

Od pohádky k poznání

Děti třídí obrázky podle ročních období, pozorují počasí, porovnávají charakteristické znaky jednotlivých období a vytvářejí vlastní kalendář ročních období.

Badatelské a prožitkové činnosti

- Co se stane, když světlo zakryjeme?
- Které předměty propouštějí světlo?
- Jak vzniká stín?
- Jak se mění délka stínu?
- Jaké změny pozorujeme v přírodě?
- Kam se na zimu schovávají někteří živočichové?
- Jaké počasí nás v listopadu provází?
- Co se stane s vodou, když ji ochladíme?
- Co nám připomíná jednotlivá roční období?
- Jak můžeme pomoci přírodě před příchodem zimy?

Celoroční projekt – Můj pohádkový deníček

Každé dítě pokračuje ve vytváření svého **Mého pohádkového deníčku**. Po každé pohádce zaznamenaná její název a vytvoří vlastní obrázek podle předlohy nebo vlastní představy.

Způsob záznamu je diferencován podle věku a individuálních možností dítěte.

Mladší děti mohou název pohádky nalepit, obrázek vybarvit nebo jednoduše nakreslit.

Starší děti mohou pracovat s předlohou názvu, pokusit se jej opsat, vytvořit vlastní ilustraci a podle svých možností krátce vyjádřit, co si z pohádky zapamatovaly.

„Když podzim usíná, pohádky nám pomáhají objevovat světlo, přírodu, tradice i laskavost.“

4. INTEGROVANÝ BLOK KOUZELNÝ ADVENTNÍ ČAS

Období: prosinec

Hlavní zaměření

Advent, adventní věnec, čekání, světlo a tradice, Mikuláš, anděl a čert, tradice, dobro, odvaha a překonávání strachu, Dobro a zlo, odvaha, laskavost, pomoc a překonávání překážek, Vánoce, dobro, pomoc, přátelství, rodina a obdarování

Charakteristika integrovaného bloku

Prosincový blok provází děti obdobím adventu, mikulášských tradic a postupného očekávání Vánoc. Prostřednictvím pohádkových příběhů děti poznávají význam adventního času, jeho symbolů a tradic. Vnímají postupné přibližování Vánoc a učí se prožívat toto období nejen prostřednictvím příprav a očekávání, ale především prostřednictvím **společných zážitků, vztahů, laskavosti, pomoci a obdarování**.

Pohádkové příběhy vytvářejí prostor pro rozhovor, dramatizaci, tvoření, hudební a pohybové činnosti, práci s knihou i pro jednoduché badatelské aktivity. Děti mají dostatek času jednotlivé příběhy prožít, vracet se k nim a zpracovávat je prostřednictvím různých center aktivit.

Adventní období je zároveň příležitostí k posilování **sounáležitosti, vzájemné pomoci, ohleduplnosti a radosti ze společně prožívaných okamžiků**.

POHÁDKOVÝ DOPROVOD

1. týden – Anička a kouzlo adventního věnce

Hlavní téma:

Advent, adventní věnec, čekání, světlo a tradice

Příběh dětem přibližuje adventní období a jeho symboliku. Děti poznávají adventní věnec a postupné zapalování čtyř svící. Společně objevují, že advent je časem očekávání, zklidnění, přípravy a těšení se na Vánoce.

Pohádková otázka:

„Proč zapalujeme na adventním věnci každý týden jednu svíčku?“

Od pohádky k poznání

Děti pozorují změny světla, seznamují se se symbolikou adventního věnce, vytvářejí vlastní adventní výzdobu a společně zaznamenávají postup adventních týdnů. Prostřednictvím rozhovorů a praktických činností poznávají některé tradiční adventní zvyklosti.

2. týden – Chaloupka na vršku – Jak to bylo na Mikuláše

Hlavní téma:

Mikuláš, anděl a čert, tradice, dobro, odvaha a překonávání strachu,

Příběh dětem přibližuje mikulášskou tradici. Důraz klademe na její pozitivní stránku – laskavost, pomoc, odvahu a radost ze společného setkání. Děti mají možnost hovořit o tom, čeho se mohou bát a co jim pomáhá nepříjemné pocity zvládnout.

Pohádková otázka:

„Co nám pomáhá překonat strach?“

Od pohádky k poznání

Děti poznávají postavy Mikuláše, anděla a čerta, seznamují se s mikulášskými tradicemi a vytvářejí vlastní mikulášské a andělské motivy. Prostřednictvím dramatizace si mohou vyzkoušet různé role a bezpečně vyjadřovat své emoce.

3. týden – Princezna se zlatou hvězdou

Hlavní téma:

Dobro a zlo, odvaha, laskavost, pomoc a překonávání překážek

Klasická pohádka otevírá prostor pro poznávání vlastností jednotlivých postav a rozlišování jejich jednání. Děti objevují, že odvaha, laskavost, přátelství a pomoc druhému mohou člověku pomoci překonat i obtížné situace.

Pohádková otázka:

„Co nám pomáhá být stateční, když se něčeho bojíme?“

Od pohádky k poznání

Děti dramatizují vybrané části příběhu, pracují s kostýmy a rekvizitami, vytvářejí vlastní pohádkové postavy a společně hledají rozdíly mezi dobrým a nevhodným jednáním.

Součástí týdne může být hrané pohádkové představení, které dětem umožní prožít příběh prostřednictvím dramatické hry.

4. týden – Anděl Páně

Hlavní téma:

Vánoce, dobro, pomoc, přátelství, rodina a obdarování

Příběh uzavírá adventní období a přibližuje dětem hodnoty spojené s Vánocemi. Děti přemýšlejí o tom, že obdarování nemusí mít podobu materiálního dárku. Radost můžeme druhému přinést také **pomocí, laskavým slovem, úsměvem, pozorností nebo společně stráveným časem.**

Pohádková otázka:

„Co můžeme druhému darovat, i když to není zabalené v krabici?“

Od pohádky k poznání

Děti připravují drobné dárky a přání pro své blízké, pečou, tvoří, zpívají koledy a seznamují se s vybranými vánočními zvyky. Společně připravují prostředí pro vánoční setkání.

BADATELSKÉ A PROŽITKOVÉ ČINNOSTI

- Proč svíčka svítí?
- Co potřebuje svíčka k hoření?
- Co se stane, když světlo zakryjeme?
- Jak vzniká stín?
- Které materiály propouštějí světlo?
- Co se mění, když postupně zapalujeme adventní svíčky?
- Co je těžší a co lehčí?
- Co se rozpustí ve vodě?
- Jak můžeme poznat, že se blíží Vánoce?
- Jak můžeme někomu udělat radost?
-

CELOOROČNÍ PROJEKT – MŮJ POHÁDKOVÝ DENÍČEK

V prosinci tak do deníčku přibudou:

Anička a kouzlo adventního věnce

Jak to bylo na Mikuláše

Princezna se zlatou hvězdou

Anděl Páně

Podoba záznamu je opět přizpůsobena věku a individuálním možnostem dítěte. Mladší děti mohou obrázek kreslit, vybarvovat či doplňovat, starší děti se mohou pokoušet o zápis názvu a samostatnější výtvarné zpracování.

„Advent není jen časem čekání na Vánoce. Je časem světla, laskavosti, pomoci, společných zážitků a radosti z toho, že jsme spolu.“

Prosincový blok tak přirozeně uzavírá první část školního roku a prostřednictvím pohádek vede děti **od adventního očekávání přes mikulášskou tradici a pohádkové dobrodružství až k Vánocům.**

5. INTEGROVANÝ BLOK – LEDEN

POHÁDKY ZIMNÍHO KRÁLOVSTVÍ

Období: leden

Hlavní záměr

Zima kolem nás, Hory, zimní krajina a bezpečný pohyb v přírodě, Hory, zimní krajina a bezpečný pohyb v přírodě, Sníh, led, pohyb a zimní hry

Charakteristika integrovaného bloku

Zimní období přináší dětem mnoho příležitostí k pozorování, objevování a prožitkovému učení. Prostřednictvím pohádkových příběhů děti poznávají zimu, sníh a led, zimní přírodu, zvířata, hory a život v zimním období.

Pohádkové situace děti vedou také k přemýšlení o tom, jak se v zimě chránit před chladem, jak pečovat o své zdraví a jak se bezpečně pohybovat v zimním prostředí. Děti získávají zkušenosti prostřednictvím pozorování, smyslového poznávání, experimentování, pohybu, hry a praktických činností.

Zimní pohádky zároveň otevírají prostor pro rozvoj komunikace, představivosti, logického myšlení, spolupráce a tvořivého vyjádření.

Pohádkový doprovod

1. Týden Krtek – Zima kolem nás

Téma: Zima, sníh a proměny přírody

Příběh přibližuje dětem zimní období a změny, které přináší do života lidí, zvířat i přírody. Děti pozorují sníh, led a zimní krajinu, poznávají, jak se zvířata v zimě chovají, a přemýšlejí, co potřebujeme, abychom se v zimě cítili dobře a bezpečně.

2. týden Krkonošské pohádky – Zimní příroda a hory

Téma: Hory, zimní krajina a bezpečný pohyb v přírodě

Prostřednictvím příběhů z horského prostředí děti poznávají život v horách, zimní krajinu a její specifika. Učí se vnímat krásu přírody, orientovat se v prostoru a přemýšlet o tom, jak se v zimní přírodě chovat bezpečně a ohleduplně.

3. Týden Trampoty z Arktidy – Polární liška

Téma: Život v chladu a zimní oblečení

Hory, zimní krajina a bezpečný pohyb v přírodě

Příběh zavede děti do chladných oblastí a umožní jim poznávat, jak se zvířata přizpůsobují životu v náročných podmínkách. Děti porovnávají prostředí, ve kterém žijeme my, s polární krajinou, a zároveň objevují význam vhodného zimního oblečení a ochrany před chladem.

4. týden Ledové království – Zimní radovánky

Téma: Sníh, led, pohyb a zimní hry

Pohádkový svět otevírá dětem prostor pro poznávání sněhu a ledu, zimních her a sportů. Děti mohou experimentovat s jejich vlastnostmi, pozorovat změny při působení tepla a chladu a zároveň si prostřednictvím pohybu užívat zimní období. Příběh nabízí také prostor pro fantazii, tvořivost a dramatické ztvárnění.

Pohádková otázka:

Co nám zima ukazuje a jak si ji můžeme bezpečně užít?“

6. INTEGROVANÝ BLOK VESELÉ POHÁDKOVÉ ÚNOROVÉ DNY

Období: únor

Hlavní záměr

Masopust a lidové tradice, Moje tělo, zdraví a pohyb, Emoce, přátelství a vztahy, rodina, blízké vztahy, soužití, spolupráce a vzájemná pomoc.

Únorový blok přináší dětem témata spojená s lidovými tradicemi, lidským tělem, zdravím, pohybem, emocemi, vztahy a rodinným životem. Prostřednictvím pohádkových příběhů děti poznávají svět kolem sebe, učí se vnímat své tělo, pečovat o své zdraví, pojmenovávat vlastní emoce a rozpoznávat pocity druhých.

Významnou součástí tohoto období je také Masopust, který dětem přibližuje lidové tradice, zvyky, hudbu, tanec, masky a společné prožívání. Pohádky vytvářejí prostor pro dramatizaci, hudební a pohybové činnosti, výtvarné tvoření, práci s knihou i praktické činnosti.

Děti jsou vedeny k tomu, aby si uvědomovaly, že každý člověk může něco cítit jinak, každý má jiné potřeby a přesto spolu můžeme dobře vycházet, pomáhat si a být kamarádi.

POHÁDKOVÝ DOPROVOD

1. týden – Chaloupka na vršku: Jak to bylo o masopustu

Hlavní téma:

Masopust a lidové tradice

Prostřednictvím příběhu děti poznávají tradiční masopustní období, jeho zvyky, masky, průvod, hudbu a společné veselí. Seznamují se s tím, že některé tradice se předávají z generace na generaci.

Pohádková otázka:

„Proč se lidé o Masopustu převlékají za masky a společně slaví?“

Od pohádky k poznání

Děti vyrábějí masky, seznamují se s tradičními masopustními postavami, zpívají, tančí a připravují jednoduchý masopustní průvod. Mohou porovnávat, jak se slavilo dříve a jak můžeme Masopust prožívat dnes.

2. týden – Bob a Bobek

Hlavní téma:

Moje tělo, zdraví a pohyb

Příběhy Boba a Bobka poskytují dětem přirozenou motivaci k pohybu, poznávání vlastního těla a povídání o tom, co našemu tělu prospívá.

Děti si uvědomují význam pohybu, odpočinku, zdravého stravování, hygieny a péče o své tělo.

Pohádková otázka:

„Co můžeme udělat pro to, aby naše tělo bylo zdravé a spokojené?“

Od pohádky k poznání

Děti poznávají jednotlivé části těla, procvičují smysly, zařazují pohybové hry, překážkové dráhy a relaxační aktivity. Mohou si povídat o zdravých a nezdravých návycích a o tom, co dělat, když se necítíme dobře.

3. týden – Křemílek a Vochomůrka

Hlavní téma:

Emoce, přátelství a vztahy

Příběhy dvou pohádkových kamarádů dětem umožňují poznávat různé podoby přátelství. Děti si všimají, jak se postavy cítí, proč někdy vznikne konflikt a jak je možné situaci vyřešit.

Pohádková otázka:

„Co můžeme udělat, když se s kamarádem nepohodneme?“

Od pohádky k poznání

Děti pojmenovávají základní emoce, učí se vnímat emoce druhých a hledají způsoby, jak vyjádřit radost, smutek, strach nebo vztek přijatelným způsobem.

Prostor dostává také dramatická hra, při které děti ztvárňují různé situace z běžného života a společně hledají jejich řešení.

Téma přirozeně navazuje na naši Pohádkovou sebereflexi – děti mohou přemýšlet, která pohádková postavička nejlépe vystihuje jejich vlastní prožívání.

4. Týden Jája a Pája

Hlavní téma:

rodina, blízké vztahy, soužití, spolupráce a vzájemná pomoc.

Příběhy Jáji a Páji přibližují dětem každodenní život v rodině a vztahy mezi blízkými lidmi. Děti poznávají význam domova, vzájemné pomoci, spolupráce a respektu. Společně přemýšlejí o tom, kdo tvoří jejich rodinu, kdo o ně pečuje a jak mohou samy pomáhat druhým.

Pohádkové situace vytvářejí prostor pro **vyjadřování emocí, rozhovor o rodinných vztazích, řešení běžných problémových situací a dramatizaci**. Děti mohou porovnávat život pohádkových postav se svými vlastními zkušenostmi a hledat různé způsoby, jak se zachovat v situacích, které mohou nastat doma i mezi kamarády.

Možné činnosti:

- rozhovor o rodině a domově,
- vyprávění podle obrázků,
- „Kdo patří do naší rodiny?“,
- třídění a přiřazování rodinných rolí,
- dramatizace situací z příběhů,
- hry na rodinu a domácnost,
- společné řešení problémových situací,
- výtvarné zpracování vlastní rodiny.

Pohádková otázka:

„Co dělá z obyčejného místa náš domov?“

Děti vyprávějí o svém domově a blízkých, zapojují se do praktických činností spojených s péčí o prostředí, tvoří rodinné obrázky a dramatizují situace z běžného života. Téma zároveň respektuje, že každá rodina může vypadat jinak.

7. INTEGROVANÝ BLOK – BŘEZEN

JARO KLEPE NA VRÁTKA

Období: březen

Hlavní záměr

kniha, příběh, ilustrace, vyprávění a svět pohádek, probouzení přírody, rostliny, semínko, růst voda v přírodě, rybník, vodní živočichové a péče o vodu, hospodářská zvířata, jejich mláďata, péče o zvířata a život na statku.

1.týden O pejskovi a kočičce

Hlavní motiv: kniha, příběh, ilustrace, vyprávění a svět pohádek.

Příběhy pejska a kočičky přivádějí děti do světa knih a literárních příběhů. Děti poznávají, jak s knihou zacházet, vnímají rozdíl mezi textem a ilustrací, naslouchají příběhu a učí se vlastními slovy vyprávět jeho děj. Mohou také příběh měnit, domýšlet nebo vytvářet vlastní pokračování.

Možné činnosti:

- prohlížení a čtení knih,
- práce s ilustrací,
- vyprávění podle obrázků,
- řazení obrázků podle děje,
- předvídání pokračování,
- hledání rozdílů mezi knihou a skutečností,
- tvorba vlastní pohádkové knihy,
- dramatizace vybraného příběhu,
- zápis do pohádkového čtenářského deníku.

2.týden Jak Křemílek a Vochomůrka zasadili semínko

Hlavní motiv: probouzení přírody, rostliny, semínko, růst a péče.

Příběh dětem přibližuje probouzení přírody a vznik nového života rostliny. Děti pozorují, co potřebuje semínko k růstu, seznamují se s částmi rostliny a získávají zkušenost s vlastní péčí o rostliny. Sledují změny v čase a učí se vnímat přírodu jako živý celek.

Možné činnosti:

- sázení semínek,
- pozorování klíčení a růstu,
- péče o rostliny,
- poznávání částí rostlin,
- třídění semen,
- porovnávání velikosti a tvaru,
- kreslení vývoje rostliny,
- jednoduché pokusy s vodou a světlem,

- pohybové hry inspirované růstem rostlin.

3.týden Vodník Česílko

Hlavní motiv: voda v přírodě, rybník, vodní živočichové a péče o vodu.

Vodník Česílko zavádí děti do světa vody a života kolem rybníka. Děti poznávají, kde se voda v přírodě nachází, kdo ve vodě a u vody žije a proč je voda důležitá pro všechny živé organismy. Prostřednictvím příběhu si vytvářejí vztah k vodě a učí se přemýšlet o tom, jak ji chránit a šetrně využívat.

Možné činnosti:

- pozorování vlastností vody,
- jednoduché pokusy s vodou,
- poznávání vodních živočichů a rostlin,
- třídění živočichů podle prostředí,
- rozhovor o významu vody,
- hledání způsobů, jak vodou neplýtvat,
- malování rybníka,
- zvukové a pohybové hry s motivem vody,
- dramatizace příběhu.

4.týden Prázdniny na statku

Má nejkrásnější kniha o zvířátkách

Hlavní motiv: hospodářská zvířata, jejich mláďata, péče o zvířata a život na statku.

Příběh přibližuje dětem život na statku a svět domácích a hospodářských zvířat. Děti poznávají jednotlivá zvířata a jejich mláďata, porovnávají jejich vzhled, způsob života a potřeby. Učí se chápat, že zvíře je živý tvor, o kterého je třeba pečovat a respektovat jeho potřeby.

Možné činnosti:

- přiřazování mláďat k dospělým zvířatům,
- poznávání zvuků zvířat,
- třídění zvířat podle prostředí,
- počítání zvířat,
- porovnávání velikosti,
- poznávání potravy jednotlivých zvířat,
- stavba statku,
- dramatizace života na statku,
- výtvarné zpracování zvířat,
- práce s knihou a obrázky.

„Jak poznáme, že se o zvíře dobře staráme?“

Společná myšlenka březnového bloku

Jaro probouzí nejen přírodu, ale i naši zvědavost. Děti prostřednictvím knih a pohádkových příběhů objevují svět kolem sebe – od knihy a příběhu přes rostliny a vodu až po zvířata a jejich mláďata. Učí se pozorovat, ptát se, porovnávat, pečovat a hledat vlastní odpovědi.

8. INTEGROVANÝ BLOK – DUBEN

Jarní pohádkové probouzení

Období: duben

Hlavní záměr

Velikonoční svátky a tradice, den země a ochrana přírody, jarní louka motýli a jejich proměna

Duben přináší dětem témata spojená s jarem, Velikonocemi, probouzením přírody, ochranou životního prostředí a životem drobných živočichů. Prostřednictvím pohádkových příběhů děti poznávají jarní přírodu, tradiční velikonoční zvyky a učí se vnímat význam péče o své okolí.

1. týden – Velikonoce a jarní tradice

Pohádka: Chaloupka na vršku – velikonoční příběh

Děti se seznamují s velikonočními tradicemi a symboly, poznávají význam některých lidových zvyků a zapojují se do velikonočního tvoření, zpěvu a pohybových činností.

„Jaké tradice patří k Velikonocům?“

2. týden – Den Země a ochrana přírody

Pohádka: Cipísek

Děti prostřednictvím příběhů poznávají přírodu jako součást svého života. Učí se vnímat, co přírodě prospívá a co jí škodí, jak pečovat o své okolí, třídit odpad a chovat se ohleduplně k rostlinám a živočichům.

„Jak můžeme pomáhat naší Zemi?“

3. týden – Jarní louka

Pohádka: Včelka Májka

Děti pozorují proměny jarní přírody, poznávají květiny, včely a další drobné živočichy. Seznamují se s významem hmyzu v přírodě a učí se vnímat louku jako živé společenství.

„Co všechno můžeme objevit na jarní louce?“

4. týden – Motýli a jejich proměna

Příběh: Sametka

Příběh Sametky seznamuje děti s proměnou housenky v motýla. Děti poznávají jednotlivé fáze vývoje motýla, pozorují proměny v přírodě a učí se respektovat život drobných živočichů.

„Jak se z malé housenky stane krásný motýl?“

9. INTEGROVANÝ BLOK – KVĚTEN

Pohádkové cesty do světa

Období: květen

Hlavní záměr

Lidé a jejich kultura, povolání práce a jejich spolupráce, svět dopravy a cestování svět kolem nás, cestování a poznávání různých zemí

Květnový blok seznamuje děti s tématy rodiny, domova, povolání, práce, dopravy, bezpečnosti, cestování a poznávání světa. Prostřednictvím pohádkových příběhů děti objevují svět kolem sebe, učí se spolupracovat, pomáhat druhým, respektovat pravidla a vnímat rozmanitost života lidí v různých zemích.

1. týden – Aladin a kouzelná lampa

Téma: Lidé a jejich kultura

Příběh zavede děti do prostředí odlišné kultury a umožní jim poznávat, že lidé mohou žít v různých zemích, mít jiné tradice, oblečení, hudbu, jídlo, stavby i zvyklosti. Děti prostřednictvím příběhu objevují rozmanitost světa a zároveň hledají to, co mají lidé společné – přátelství, pomoc, radost, přání a potřebu bezpečí.

Možné činnosti:

- poznávání života lidí v různých zemích,
- prohlížení obrázků staveb, oděvů a předmětů,
- poslech hudby a pohybové vyjádření,
- poznávání tradičních jídel,
- práce s mapou a hledání zemí,
- výtvarné tvoření inspirované orientální kulturou,
- stavba paláce z kostek,
- dramatizace vybraných částí příběhu,
- rozhovor o tom, v čem se lidé liší a co máme společné.

„Mohou být lidé různí a přesto si být blízcí?“

2. týden – Pat a Mat

Téma: Povolání, práce a spolupráce

Děti poznávají různá povolání, pracovní činnosti, nástroje a pomůcky. Prostřednictvím příběhů Pata a Mata si uvědomují význam spolupráce, vytrvalosti, tvořivosti a hledání řešení. Učí se, že při práci je důležité nevzdávat se a dokázat si navzájem pomoci.

„Co všechno lidé dělají a proč si při práci pomáhají?“

3. týden – Autíčko s červeným srdcem

Téma: svět dopravy a cestování

Prostřednictvím dobrodružství Toníka a jeho autíčka děti poznávají svět dopravy a cestování. Seznamují se s různými dopravními prostředky a základními pravidly bezpečného pohybu

chodců a cyklistů. Učí se rozpoznávat nebezpečné situace, význam dopravních značek a semaforu a vnímat důležitost ohleduplného chování.

„Jak se můžeme bezpečně pohybovat v dopravním světě?“

4. týden – Willy Fog na cestě kolem světa

Téma: Svět kolem nás, cestování a poznávání různých zemí

Děti prostřednictvím dobrodružné cesty Willyho Foga poznávají různá místa světa, jejich přírodu, krajinu, obyvatele a způsoby života. Seznamují se s různými možnostmi cestování a uvědomují si rozmanitost světa. Učí se respektovat odlišnosti mezi lidmi a zároveň vnímat, co máme společné.

„Jak vypadá svět za hranicemi našeho domova?“

10. INTEGROVANÝ BLOK – ČERVEN

Pohádkové léto klepe na dveře

Období: červen

Hlavní záměr Přátelství, pomoc a přijetí, Léto, příroda a přírodní živly, Léto, příroda a přírodní živly, Dětský svět, dobrodružství a společné zážitky

Červnový blok přináší témata přátelství, vzájemné pomoci, přijetí, léta, přírody, vody, koupání, bezpečnosti, dětského světa, fantazie a společných dobrodružství. Děti prostřednictvím pohádkových příběhů objevují krásy přírody, učí se bezpečnému chování v letním období, rozvíjejí vztahy s kamarády a prožívají společné chvíle plné fantazie a dobrodružství. Závěr školního roku je zároveň příležitostí k ohlédnutí za společně prožitým pohádkovým rokem a k uvědomění si toho, co se děti naučily a co společně zažily.

1. týden – Heidi, děvčátko z hor

Téma: Přátelství, pomoc a přijetí

Prostřednictvím příběhu Heidi děti poznávají význam přátelství, vzájemné pomoci, empatie a přijetí druhého člověka. Uvědomují si, že každý člověk může být jiný, může mít jiné potřeby a přesto může být dobrým kamarádem. Příběh zároveň přibližuje život v přírodě, vztah ke zvířatům a radost ze společně prožívaných chvil.

„Co můžeme udělat pro svého kamaráda, když potřebuje naši pomoc?“

2. týden – Princ a Večernice

Téma: Léto, příroda a přírodní živly

Děti prostřednictvím klasické pohádky poznávají svět Slunečníka, Měsíčníka, Větrníka a Večernice. Vnímají význam slunce, měsíce a větru v přírodě, pozorují rozdíly mezi dnem a nocí a seznamují se s přírodními jevy prostřednictvím pohádkového příběhu. Rozvíjejí svou představivost a vztah k přírodě.

„Co všechno nám v přírodě ukazuje Slunce, Měsíc a vítr?“

3. týden – Krtek rybářem

Téma: Léto, příroda a přírodní živly

Děti prostřednictvím příběhu poznávají vodu jako důležitou součást přírody i letního života. Seznamují se s prostředím rybníka a životem ve vodě, povídají si o koupání a letních vodních radovánkách a učí se základním pravidlům bezpečného chování u vody. Uvědomují si, že voda přináší radost, ale vyžaduje také opatrnost a respektování pravidel.

„Jak si můžeme užít vodu a přitom zůstat v bezpečí?“

4. týden – Mach a Šebestová

Téma: Dětský svět, dobrodružství a společné zážitky

Prostřednictvím příběhů Macha a Šebestové děti vstupují do světa dětské fantazie, neobyčejných dobrodružství a společných zážitků. Rozvíjejí svou představivost, zvědavost a schopnost řešit různé situace. Uvědomují si význam přátelství, spolupráce, vzájemné pomoci a odpovědnosti za své jednání.

„Co všechno můžeme zažít s kamarádem?“

Centra aktivit

„Vzdělávací koutky v naší mateřské škole vytvářejí dětem prostor pro samostatné objevování, hru, tvoření, experimentování a praktické učení. Navazují na témata integrovaných bloků a umožňují dětem volit si činnosti podle svého zájmu, potřeb a možností. Prostřednictvím vzdělávacích koutků děti získávají zkušenosti vlastním prožitkem, učí se spolupracovat, hledat různá řešení a propojovat své poznatky s běžným životem.“

1. Pohádková knihovna

Knihy, literární text, naslouchání, vyprávění, předvídání, ilustrace, obrázkové záznamy, grafomotorika a první pokusy o psaní.

2. Království čísel a hádanek

Třídění, přiřazování, porovnávání, počet, množství, prostorové vztahy, pravidelnosti, logické úkoly a problémové situace.

3. Kouzelná kuchyňka

Praktický život, sebeobsluha, příprava jednoduchých pokrmů, stolování, péče o prostředí a pracovní návyky.

4. Řemeslná dílna

Stavění, konstrukce, stavebnice, práce se dřevem, papírem a dalšími materiály, práce podle předlohy i vlastní řešení.

5. Čarovné ručičky

Jemná motorika, manipulace, modelování, navlékání, skládání, smyslové hry, experimentování a práce s drobným materiálem.

6. Pohádková cesta

Pohybové hry, překážkové dráhy, rovnováha, koordinace, rytmus, lokomoční činnosti a pohybové ztvárnění pohádkových postav.

7. Pohádkový ateliér

Kresba, malba, tvoření, práce s různými materiály, výroba kulís, dekorací a pohádkových předmětů.

8. Pohádkové divadlo

Dramatizace pohádek, hraní rolí, pantomima, scénické ztvárnění, práce s loutkami, převleky, dialogy, vyjadřování emocí a společné divadelní hry.

PEDAGOGICKÉ STRATEGIE

Vzdělávání v naší mateřské škole je založeno na aktivním zapojení dítěte a na vytváření podmínek, ve kterých může dítě **poznávat, objevovat, zkoušet, tvořit, rozhodovat se, spolupracovat a učit se z vlastního prožitku.**

Při vzdělávání využíváme zejména:

- **prožitkové učení** – dítě získává zkušenosti prostřednictvím vlastního prožitku a přímé zkušenosti,
- **situační učení** – využíváme přirozené situace, které přináší každodenní život,
- **učení hrou** – hra je přirozeným prostředkem poznávání a učení,
- **kooperativní učení** – děti spolupracují, domlouvají se a společně hledají řešení,
- **experimentování a objevování** – děti pozorují, zkoumají, porovnávají a ověřují své předpoklady,
- **pozorování** – děti sledují změny v přírodě, prostředí i vlastnostech předmětů,
- **rozhovor a dialog** – děti mají prostor vyjadřovat své myšlenky, otázky, pocity a zkušenosti,
- **vyprávění a práce s příběhem** – pohádky využíváme jako prostředek k poznávání, přemýšlení a sdílení,
- **dramatizaci a hraní rolí** – děti prožívají příběhy prostřednictvím postav a různých situací,
- **praktické činnosti** – děti se učí prostřednictvím činností spojených s běžným životem,
- **pohybové aktivity** – pohyb je přirozenou součástí vzdělávání a podporuje zdravý vývoj dítěte,
- **tvořivé činnosti** – děti mají možnost vyjadřovat své představy různými výtvarnými, hudebními, pohybovými a dramatickými prostředky,
- **práci s knihou a různými zdroji informací,**
- **řešení problémových situací** – děti hledají vlastní cesty k řešení a učí se vnímat chybu jako přirozenou součást učení.

Pohádka jako prostředek učení

Hlavním specifikem našeho ŠVP „Z pohádky do pohádky za poznáním“ je využívání pohádkového příběhu jako přirozeného prostředku vzdělávání.

Pohádka není cílem sama o sobě. **Je výchozím bodem pro otázku, objevování, prožitek a další poznávání.**

Děti mohou příběh:

poslouchat → vyprávět → prožívat → dramatizovat → měnit → zkoumat → řešit → tvořit → sdílet.

INDIVIDUALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

V naší mateřské škole respektujeme **jedinečnost každého dítěte, jeho individuální potřeby, možnosti, tempo, zájmy a dosavadní zkušenosti**. Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme tak, aby každé dítě mohlo zažívat úspěch, postupně rozvíjet své schopnosti a aktivně se zapojovat do společného života třídy.

Individualizace se přirozeně prolíná celým vzděláváním a vychází z pedagogického pozorování a průběžného poznávání dítěte.

Při plánování a realizaci vzdělávání zohledňujeme zejména:

- věk a vývojovou úroveň dítěte,
- jeho individuální schopnosti a dovednosti,
- tempo učení,
- zájmy a potřeby dítěte,
- dosavadní zkušenosti,
- aktuální psychické a fyzické rozpoložení,
- komunikační možnosti,
- míru samostatnosti,
- vzdělávací potřeby dítěte.

Jak individualizaci uplatňujeme

Stejné téma nebo pohádkový příběh může mít pro jednotlivé děti **různou úroveň obtížnosti**. Děti mohou podle svých možností volit způsob řešení, materiál, tempo práce, míru podpory i způsob, jakým svůj výsledek vyjádří.

Individualizaci podporujeme například:

- nabídkou činností různé náročnosti,
- možností volby z více činností,
- individuálním tempem práce,
- poskytováním přiměřené podpory,
- využíváním názorných pomůcek a obrázků,
- střídáním individuální, skupinové a společné práce,
- zapojením vzdělávacích koutků,
- diferencovanými úkoly,
- možností opakování a dalšího procvičování,
- respektováním potřeby odpočinku nebo změny činnosti,
- podporou samostatného rozhodování dítěte.

Individualizace prostřednictvím pohádky

Pohádkový koncept umožňuje nabídnout každému dítěti **jinou cestu ke stejnému tématu**. Jedno dítě může příběh převyprávět, jiné ho znázornit obrázkem, další postavit jeho prostředí, dramatizovat postavu nebo řešit problém, který příběh přináší.

Dítě tak nemusí být úspěšné pouze jedním způsobem. **Každé dítě může využít své silné stránky a postupovat vlastním tempem.**

Učitel sleduje především **individuální pokrok dítěte**, nikoli jeho porovnávání s ostatními dětmi. Na základě pedagogického pozorování následně upravuje vzdělávací nabídku a poskytuje dítěti takovou míru podpory, kterou aktuálně potřebuje.

Cílem individualizace je vytvořit prostředí, ve kterém každé dítě může zažít úspěch, rozvíjet svůj potenciál a postupně získávat větší samostatnost a důvěru ve vlastní schopnosti.

PEDAGOGICKÉ DIAGNOSTIKOVÁNÍ

Pedagogické diagnostikování je přirozenou a průběžnou součástí vzdělávání v naší mateřské škole. Pomáhá nám **poznávat každé dítě, jeho potřeby, možnosti, zájmy a individuální pokrok** a na základě získaných poznatků přizpůsobovat vzdělávací nabídku.

Diagnostikování probíhá především **pozorováním dítěte při spontánních i řízených činnostech, při hře, v každodenních situacích, při práci ve vzdělávacích koutcích, při pohybových, tvořivých a praktických činnostech i při společném řešení problémů.**

Sledujeme zejména:

- komunikační a jazykové dovednosti,
- schopnost naslouchat a porozumět,
- samostatnost a sebeobsluhu,
- sociální vztahy a spolupráci,
- schopnost respektovat pravidla,
- vyjadřování emocí a potřeb,
- schopnost řešit problémové situace,
- hrubou a jemnou motoriku,
- grafomotorické dovednosti,
- vztah ke knize a příběhu,
- předčtenářské a pisatelské dovednosti,
- předmatematické a logické myšlení,
- tvořivost a představivost,
- schopnost soustředit se a dokončit činnost,
- schopnost rozhodovat se a volit vlastní postup,
- zájem o poznávání a aktivní zapojení,
- schopnost reflektovat vlastní činnost.

Způsoby pedagogického diagnostikování

Využíváme zejména:

- systematické pedagogické pozorování,
- rozhovor s dítětem,
- pozorování dítěte při hře a volné činnosti,
- sledování práce ve vzdělávacích koutcích,
- analýzu dětských výtvorů a produktů,

- portfolio dítěte,
- záznamy o vzdělávacím pokroku,
- společnou reflexi a sebereflexi dítěte,
- informace získané ve spolupráci s rodiči.

Portfolio dítěte

Portfolio zachycuje **proces učení a individuální pokrok dítěte**. Mohou v něm být například:

- kresby a jiné výtvarné práce,
- pracovní listy a vlastní záznamy,
- fotografie,
- záznamy dětského vyprávění,
- konstrukce a projekty,
- ukázky grafomotorického vývoje,
- záznamy dítěte z **Pohádkového čtenářského deníku**,
- další dokumentace zachycující významné pokroky a zkušenosti dítěte.

Propojení s individualizací

Výsledky pedagogického diagnostikování využíváme především **pro plánování další vzdělávací nabídky**. Pomáhají nám rozhodovat, jaké činnosti dítěti nabídnout, jakou míru podpory potřebuje a kde může dostat příležitost k větší samostatnosti.

Diagnostikování neslouží k porovnávání dětí mezi sebou ani k jejich nálepkování. **Sledujeme především individuální vývoj a pokrok každého dítěte.**

Propojení s pohádkovým konceptem

Pohádky nám zároveň poskytují přirozené situace, ve kterých můžeme dítě pozorovat. Sledujeme například, jak dítě **naslouchá příběhu, vypráví, řeší situaci pohádkové postavy, spolupracuje, dramatizuje, tvoří, rozhoduje se nebo reflektuje vlastní prožitek.**

SEBEREFLEXE DÍTĚTE

Sebereflexe dítěte je přirozenou součástí vzdělávání a navazuje na každodenní prožitky, činnosti a zkušenosti dětí. Děti jsou vedeny k tomu, aby přiměřeně svému věku postupně poznávaly své možnosti, dokázaly vyjádřit, co se jim podařilo, co je potěšilo, co pro ně bylo obtížné a co nového se naučily nebo objevily.

Sebereflexe probíhá především **prostřednictvím rozhovoru, společného sdílení, jednoduchého hodnocení, obrázků, symbolů a pohádkových postavíček**. Nejde o porovnávání dětí mezi sebou, ale o podporu jejich schopnosti vnímat vlastní pokrok, prožitek a zkušenost.

Pohádkové postavíčky pro sebereflexi

Pro usnadnění sebereflexe využíváme dětem blízké pohádkové postavíčky:

Šťastná víla

Co mě dnes potěšilo? Z čeho mám radost?

Šikovný princ

Co se mi podařilo? Co jsem zvládl/a?

Přemýšlivý dědeček

O čem jsem přemýšlel/a? Co nového jsem zjistil/a?

Smutná princezna

Co pro mě bylo těžké? Co se mi nedařilo?

Statečný rytíř

Co jsem zvládl/a, i když jsem se toho nejdříve obával/a?

Moudrý král

Co už umím, vím nebo dokážu použít v jiné situaci?

Sebereflexe je využívána také při **práci ve vzdělávacích koutcích, po společných činnostech, při práci s pohádkovým čtenářským deníkem a při uzavírání jednotlivých integrovaných bloků.**

U mladších dětí probíhá jednoduchou formou prostřednictvím **výběru obrázku, postavičky, gesta nebo krátkého slovního vyjádření.** Starší děti jsou postupně vedeny k samostatnějšímu slovnímu vyjádření a k uvědomování si vlastního pokroku.

Sebereflexe se stává součástí celoroční pohádkové cesty dítěte – dítě se neučí pouze poznávat svět kolem sebe, ale postupně také poznávat samo sebe, své schopnosti, pocity, pokroky a možnosti dalšího učení

SPOLUPRÁCE S RODINOU

Rodina je přirozeným a důležitým partnerem mateřské školy. Naším cílem je vytvářet **otevřený, respektující a partnerský vztah mezi mateřskou školou a rodinou,** založený na vzájemné důvěře, komunikaci a společném zájmu o dítě.

Spolupráce s rodinou podporuje kontinuitu mezi domácím a školním prostředím a umožňuje dítěti vnímat, že jeho zkušenosti, zážitky a zájmy mají své místo také v mateřské škole.

V rámci ŠVP „**Z pohádky do pohádky za poznáním**“ vytváříme příležitosti zejména pro:

- společné čtení a sdílení pohádek,
- půjčování knih a doporučování dětské literatury,
- zapojení rodičů do **Pohádkového čtenářského deníku,**
- sdílení oblíbených pohádek a příběhů z rodiny,
- přinášení knih, fotografií, předmětů nebo materiálů vztahujících se k aktuálnímu tématu,
- společné tvoření,
- výstavy dětských prací,
- společná setkávání a pohádková odpoledne,
- společná vystoupení a dramatizace,
- účast rodičů na závěrečném pohádkovém setkání.

Rodiče mají možnost seznamovat se s tím, **co děti právě objevují, prožívají a vytvářejí,** a přirozeně na tyto zkušenosti navazovat také v domácím prostředí.

Spolupráce však není založena pouze na společných akcích. Důležitá je také **každodenní komunikace, vzájemné předávání informací, respektování potřeb dítěte a otevřený dialog s rodiči.**

Mateřská škola respektuje rodinné prostředí dítěte a jeho jedinečnost. Podporujeme rodiny v tom, aby se podle svých možností a zájmu podílely na životě mateřské školy.

Cílem spolupráce je vytvořit prostředí, ve kterém dítě vnímá mateřskou školu a rodinu jako dvě důležité součásti svého světa, které spolu komunikují a vzájemně se podporují.

ZÁVĚREČNÁ MYŠLENKA ŠVP

Z pohádky do pohádky za poznáním

Náš ŠVP není pouze souborem pohádek a tematických činností. Je **celoroční cestou dítěte**, během které prostřednictvím příběhů poznává samo sebe, druhé lidi, přírodu i svět kolem sebe. Každá pohádka otevírá jinou otázku, jiný prožitek a jinou možnost objevování.

Koblížek provází děti prvními kroky v novém prostředí. **O veliké řepě** ukazuje sílu spolupráce. **Budka v poli** otevírá téma společného soužití. **Červená Karkulka** přináší otázky bezpečí a důvěry.

O jablíčku přibližuje podzimní přírodu a úrodu. **O Smolíčkovi** otevírá téma bezpečí a důvěry. **Perníková chaloupka** vede děti k orientaci, rozhodování a řešení problémů. **Potrestaná pýcha** připomíná význam laskavosti a pokory.

Broučci a Příběhy včelích medvídků přivádějí děti do přírody a k jejím proměnám. **Adventní příběhy, Princezna se zlatou hvězdou a Anděl Páně** přinášejí tradice, laskavost, pomoc a dobro.

Krtek, Krkonošské pohádky a Ledové království otevírají svět zimy, přírody a objevování. **Hrnečku, vař!, Kohoutek a slepička a Pyšná princezna** přinášejí témata vztahů, emocí, spolupráce a hodnot.

Na jaře děti prostřednictvím **O pejska a kočičky, Vodníka Česílka a Prázdnin na statku** poznávají knihy, vodu, přírodu, zvířata a jejich mláďata.

Křemílek a Vochomůrka, Ferda Mravenec a další jarní příběhy provázejí děti zahradou, přírodou a péčí o životní prostředí.

V květnu se prostřednictvím pohádkového putování vydávají **za lidmi, jejich kulturou, tradicemi a rozmanitostí světa**.

A na konci roku se děti vracejí k pohádkám, které společně prožily, a prostřednictvím **Zlatovlásky, Obušku, z pytle ven!, O dlouhém, Širokém a Bystrozrakém a Tří bratrů** uzavírají svou společnou cestu.

Pohádka → otázka → objevování → prožitek → sdílení → další poznávání

Hlavní myšlenka

„Každý z nás něco jiného cítí, něco jiného umí a něco jiného potřebuje. Přesto můžeme být kamarádi, pomáhat si a společně prožívat krásné chvíle.“